Додаток 5
до Порядку проведення попередньої експертизи дисертації, присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради Державної установи "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України" про
присудження ступеня доктора
філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник генерального директора
з наукової роботи ДУ "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"
професор

_____ Олег СИЧОВ

02 листопада 2026 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Шпака Сергія Сергійовича «Підвищення ефективності реперфузійних заходів та внутрішньокоронарної фармакотерапії у пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST»

що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань __222_«медицина» , за спеціальністю __14.01.11__ «кардіологія»

Призначені наказом Державної установи "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України" від «23» 10 2026 №800 голова та рецензенти, а саме:

Голова – Ліана Миколаївна Бабій, доктор медичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу інфаркту міокарда та кардіореабілітації Державної установи "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"
Рецензент: Сімагіна Тетяна Володимирівна, кандидат медичних наук, доцент кафедри кардіології НУОЗ ім. П.Л. Шупіка МОЗ України, лікар УЗД відділення ультразвукової діагностики Державної установи "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"

Рецензент: Терещенко Наталія Михайлівна, кандидат медичних наук, науковий співробітник та завідувач відділенням інфаркту міокарда та кардіореабілітації ДУ“Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України”

розглянувши докторську дисертацію Шпака Сергій Сергійовича на тему: «Підвищення ефективності реперфузійних заходів та внутрішньокоронарної фармакотерапії у пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Державної установи “Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України” «17» 03 2023 (протокол № 3), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр (відділу інфаркту міокарда та кардіореабілітації) Державної установи “Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України” від «23» 10 2026 (протокол №80-05), ухвалили:

1. **Актуальність теми дисертації.** За даними Національного реєстру черезшкірних коронарних втручань, у 2022 році в Україні було виконано 16 847 первинних ЧКВ. Досягнення такого обсягу реперфузійної допомоги стало можливим завдяки формуванню, починаючи з 2011 року, розгалуженої мережі цілодобово функціонуючих катетеризаційних лабораторій, а також підвищенню обізнаності населення щодо клінічних проявів гострого інфаркту міокарда. Основною метою лікування гострого коронарного синдрому є якнайшвидше відновлення прохідності інфаркт-залежної артерії. Своєчасна механічна реперфузія дала змогу істотно знизити госпітальну летальність у пацієнтів із гострим інфарктом міокарда, однак її показник і надалі становить приблизно 5–10%. У разі ускладнення інфаркту міокарда кардіогенним шоком летальність суттєво зростає та може сягати 50%. До реєстру включали пацієнтів із тривалістю гострої ішемії до 12 годин, для яких проведення реваскуляризації відповідає класу рекомендацій I та рівню доказовості A. Водночас у реальній клінічній практиці значну частину становлять хворі, госпіталізовані пізніше, з більшою тривалістю ішемічного періоду. Це зумовлює необхідність визначення оптимальної лікувальної тактики щодо пацієнтів, у яких від початку гострого інфаркту міокарда минуло понад 24–48 годин. Окремою проблемою реперфузійного лікування є розвиток ішемічно-реперфузійного пошкодження, одним з ангіографічних проявів якого може бути феномен no-reflow — відсутність або недостатність відновлення коронарного кровотоку після механічного усунення обструкції епікардіальної артерії. За даними досліджень EUROMAX, PLATO, BRAVE-3, APEX-AMI, INFUSE-AMI, AIDA STEMI, HORIZONS-AMI, POST та PAMI, частота виникнення феномену no-reflow під час ЧКВ становить від 4% до 15%.

2. **Зв’язок роботи з науковими програмами, планами, темами.** Дисертаційна робота є частиною наукової теми відділу інфаркта міокарда та кардіореабілітації

3. **Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.** Дисертаційне дослідження виконано за особистої участі автора на всіх його основних етапах.

Автором сформовано базу клінічних даних, систематизовано отримані результати та проведено їх статистичний аналіз. Працюючи інтервенційним кардіологом, здобувач безпосередньо виконав 120 первинних черезшкірних коронарних втручань, матеріали яких увійшли до дисертаційної роботи. Результати дослідження автор особисто представляв на профільних наукових конференціях, а також обговорював із провідними європейськими фахівцями під час професійних зустрічей і міжнародних стажувань.

4. **Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації.** Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. **Наукова новизна одержаних результатів дослідження.** Вивчення впливу тривалості гострої ішемії має вагоме клінічне значення та сприяє поглибленню уявлень про механізми розвитку гострого інфаркту міокарда. У процесі дослідження встановлено статистично значущі кореляційні зв'язки між вихідними клінічними характеристиками пацієнтів і ступенем відновлення коронарного кровотоку після проведення реперфузійного втручання. Особливий науковий інтерес становлять результати порівняльного аналізу реваскуляризації у пацієнтів із тривалістю гострої ішемії понад 24 години. Кількість досліджень, присвячених цій категорії хворих, залишається обмеженою, а доцільність виконання ЧКВ за пізнього звернення продовжує обговорюватися, зокрема через підвищений ризик розвитку феномену no-reflow. Сучасна медикаментозна корекція цього ускладнення переважно передбачає внутрішньокоронарне введення вазодилататорів, зокрема верапамілу, аденозину та нітрогліцерину. Однак ефективність такої терапії не завжди є достатньою, а її застосування може бути обмежене у пацієнтів зі зниженою фракцією викиду лівого шлуночка та артеріальною гіпотензією. У цьому контексті дослідження можливості застосування препарату з групи глюкокортикоїдів становить окремий напрям наукового пошуку та характеризується високим ступенем новизни, оскільки відомості про аналогічний терапевтичний підхід у доступній медичній літературі є вкрай обмеженими.

6. **Практичне значення одержаних результатів дослідження.** Практичне значення отриманих результатів має вагомий вплив на формування системного підходу в прагненні до ранньої госпіталізації STEMI пацієнтів. Чим раніше від початку сипмтомів гострого інфаркта пацієнт звернеться за медичною допомогою, тим вища вірогідність успішного відновлення кровотока. Важливе практичне значення також мають отримані нами кореляційні висновки вхідних даних пацієнтів з інтервенційними методиками, що в майбутньому дозволить попередньо підготувати відповідний операційний інструментарій і бути готовим до появи можливих

ускладнень. Ознайомлення з висновками цієї роботи має пряме практичне застосування, адже робота стосується складної категорії пацієнтів з кардіогенним шоком та підгострою стадією інфаркту. Щодо інтракоронарного введення глюкокортикоїдів, то ще на момент публікації методики такий підхід був імплементований в деяких інтервенційних центрах України.

7. **Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою.** Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано __62_ актуальних літературних праць інших вчених, з яких _-__ кирилицею та __62_ латиницею, а саме: рекомендації європейського товариства кардіологів, американської кардіологічної асоціації, товариства серцево-судинної ангіографії та інтервенції (SCAI) та ін. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. **Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.**
Основні результати дисертаційної роботи викладені у __7__ публікаціях, зокрема __-__ статей в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», __7__ статей, що індексуються Scopus або Web of Science, __-_ стаття – у науковому періодичному виданні іншої держави; __16___ роботи в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, з них __5__ іноземні. Отримано __1_ патент України на корисну модель / на винахід.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Шпак, С. С., С. В. Сало, М. Ю. Соколов, В. О. Шумаков, і Д. С. Парубець. 2026. «Реваскуляризація STEMI пацієнтів в підгостру стадію інфаркту міокарда та стратегія фармако-інвазивного подолання феномену No-Reflow». Український журнал серцево-судинної хірургії 34 (3):11-17. https://doi.org/10.63181/ujcvs.2026.34(3).11-17. ***Scopus***
2. Сало, С. В., С. С. Шпак, і В. О. Шумаков. 2023. «Вплив тривалості гострої ішемії міокарда на результати реперфузійних заходів у пацієнтів зі STEMI». Український журнал серцево-судинної хірургії 31 (4):114-20. https://doi.org/10.30702/ujcvs/23.31(04)/SSh065-114120. ***Scopus***
3. Шпак, С. С., С. В. Сало, В. О. Шумаков, і А. О. Кирилюк. 2025. «Детермінанти реваскуляризаційного успіху STEMI пацієнтів». Український журнал серцево-судинної хірургії 33 (3):37-41. https://doi.org/10.63181/ujcvs.2025.33(3).37-41. ***Scopus***
4. Шпак, С. С., С. В. Сало, О. В. Левчишина, О. І. Антимис-Остапчук, і С. Ф. Мірзоєв. 2026. «Формування регістру та аналіз результатів лікування пацієнтів з кардіогенним шоком». Український журнал серцево-судинної хірургії 34 (1):10-18. https://doi.org/10.63181/ujcvs.2026.34(1).10-18. ***Scopus***

5. Соколов М.Ю., Сало С.В., Шумаков В.О., Шпак С.С. Ефективність застосування глюкокортикоїдів при no-reflow феномені у STEMI пацієнтів. Український журнал серцево-судинної хірургії Том 33, No 1 2025. https://doi.org/10.63181/ujcvs.2025.33(1).54-59 ***Scopus***
6. Сало, С. В., А. Ю. Гаврилишин, О. В. Левчишина, і С. С. Шпак. 2022. «Застосування дистального трансрадіального доступу для реканалізації хронічних оклюзій променевої артерії». Український журнал серцево-судинної хірургії 30 (2):67-71. https://doi.org/10.30702/ujcvs/22.30(02)/SG024-6771. ***Scopus***
7. С.В. Сало, С.С. Шпак, С.Ф. Мірзоєв, Х.А. Аббасова, С.С. Ковтун. 2026. "Багатоетапне лікування вагітної з клапанною патологією та тромбозом стовбура лівої коронарної артерії". Український кардіологічний журнал 33 (3): 57-63. https://doi.org/10.31928/2664-4479-2026.3.5763. ***Scopus***

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. **XXIV Національний конгрес кардіологів України** (Київ, 19–22 вересня 2023 р.) — усна доповідь «Патогенетичне обґрунтування інтракоронарного введення глюкокортикоїдів при гострому коронарному синдромі, ускладненому феноменом no-reflow».
2. **Міжнародний освітньо-науковий семінар PCR "Management of Left Main Disease and Bifurcation Techniques"** (Варшава, Республіка Польща, 14–15 листопада 2023 р.) — усна доповідь, представлення та фахове обговорення матеріалів дисертаційного дослідження.
3. **Науково-практична конференція «Військова та цивільна медицина — принципи взаємодії», присвячена пам'яті академіка М.Д. Стражеска** (Київ, 5–6 березня 2024 р.) — усна доповідь «Підвищення ефективності реперфузійних заходів у пацієнтів із гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST».
4. **II Науково-практична конференція молодих учених «Сучасні тенденції та новітні технології в медицині: погляд молодого вченого»** (Київ, 25 листопада 2024 р.) — усна доповідь «Терміни реваскуляризації при гострому інфаркті міокарда».
5. **XXV Національний конгрес кардіологів України** (Київ, вересень 2024 р.) — усні доповіді «Інтракоронарне введення глюкокортикоїдів пацієнтам із феноменом no-reflow» та «Коронарний кальциноз у практиці інтервенційного кардіолога».
6. **Науково-практична конференція «Серцево-судинні захворювання та високотехнологічна допомога в умовах воєнного стану», присвячена пам'яті академіка М.Д. Стражеска** (Київ, 5–7 березня 2025 р.) — усна доповідь «Вплив тривалості перебігу гострої ішемії на результат реваскуляризації в пацієнтів зі STEMI».
7. **Міжнародний навчально-практичний курс з профілактики та подолання ускладнень при інтервенційних втручаннях на базі навчального центру**

Terumo (Алмати, Республіка Казахстан, 2025 р.) — усна доповідь «Менеджмент ускладнень в інтервенційній кардіології».

8. **Конференція Українського товариства з атеросклерозу з міжнародною участю «Україна і Європа: єднаємо серця»** (Київ, 23 квітня 2025 р.) — усна доповідь «Вплив стресу на коронарний атеросклероз».
9. **Міжнародне науково-практичне стажування та цикл фахових семінарів на базі II. interní kliniky — kliniky kardiologie a angiologie, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze та 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy** (Прага, Чеська Республіка, 2025 р.) — усна доповідь, представлення та фахове обговорення результатів дисертаційного дослідження «Підвищення ефективності реперфузійних заходів у пацієнтів із гострим коронарним синдромом».
10. **XXVI Національний конгрес кардіологів України** (Київ, 23–26 вересня 2025 р.) — усна доповідь у співавторстві «Статеві відмінності в перебігу гострого коронарного синдрому».
11. **Науково-практична конференція «Менеджмент ускладнень при інтервенційному лікуванні ішемічної хвороби серця в умовах воєнного стану»** (Київ, ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України», 3 жовтня 2025 р.) — усна доповідь з питань профілактики, діагностики та лікування ускладнень в інтервенційній кардіології.
12. **III Науково-практична конференція молодих учених «Сучасні тенденції та новітні технології в медицині: погляд молодого вченого»** (Київ, 28 листопада 2025 р.) — усна доповідь «Терміни реваскуляризації при гострому інфаркті міокарда».
13. **Цикл міжнародних науково-практичних семінарів на базі університетських клінік м. Сеул** (Сеул, Республіка Корея, 2026 р.) — усна доповідь, представлення та фахове обговорення результатів дисертаційного дослідження «Підвищення ефективності реперфузійних заходів у пацієнтів із гострим коронарним синдромом».
14. **Науково-практична конференція «Сучасні технології та дослідження в кардіології», присвячена пам'яті академіка М.Д. Стражеска** (Київ, 12–13 березня 2026 р.) — усна доповідь «Кардіогенний шок. Формування реєстру та аналіз пацієнтів».
15. **XXVII Національний конгрес кардіологів України** (Київ, 22–25 вересня 2026 р.) — усні доповіді «Кардіогенний шок: формування реєстру й аналіз пацієнтів» та «Профілактика інфаркту міокарда: погляд інтервенційного кардіолога».
16. **Міжнародне науково-практичне стажування у відділенні кардіології Кардіоцентру Інституту клінічної та експериментальної медицини — Department of Cardiology, Cardiology Centre, Institute for Clinical and Experimental Medicine (IKEM)** (Прага, Чеська Республіка, 5–16 жовтня 2026 р.) — усна доповідь, представлення та фахове обговорення результатів дисертаційного дослідження «Підвищення ефективності реперфузійних заходів у пацієнтів із гострим коронарним синдромом».

Впровадження наукових досліджень у практику. АКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ (додаються до матеріалів дисертації) «Спосіб приготування препарату для терапії гострого коронарного синдрому, ускладненого реперфузійними пошкодженнями» згідно наукової розробки: ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М. Д. Стражеска» НАМН України», згідно джерела заявки на патент України на корисну модель № u 2022 02332.

1. Апробація результатів дослідження.

Основні положення дисертації доповідались та обговорені на: 16 конференціях

Закордонних науково-практичних конгресах, симпозіумах і конференціях:5

Науково-практичних конгресах, симпозіумах і конференціях з міжнародною участю: 1

Національних з'їздах, конгресах, симпозіумах: 4

Науково-практичних конференціях державного рівня: 6

2. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Шпака Сергія Сергійовича як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій в Україні та за кордоном. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувач та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-кардіолога інтервенційного. Володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в в сфері кардіології. Шпак Сергій є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності _14.01.11__ « кардіологія ».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до

оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію ШПАКА Сергія Сергійовича на тему: «Підвищення ефективності реперфузійних заходів та внутрішньокоронарної фармакотерапії у пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності _222__ «_медицина_ » _14.01.11_«_кардіологія_».

Головуючий на засіданні
фахового семінару,
доктор медичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу інфаркту міокарда та кардіореабілітації ДУ "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"

Ліана БАБІЙ

Рецензент,
Кандидат медичних наук, науковий співробітник відділу інфаркту міокарда та кардіореабілітації, завідувач відділенням інфаркту міокарда та кардіореабілітації ДУ "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"

Наталія ТЕРЕЩЕНКО

Рецензент,
Кандидат медичних наук, доцент кафедри кардіології НУОЗ ім. П.Л. Шупіка МОЗ України, лікар УЗД відділення ультразвукової діагностики ДУ "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"

Тетяна СІМАГІНА

Секретар фахового семінару,
Кандидат медичних наук, науковий співробітник відділу інфаркту міокарда та кардіореабілітації ДУ "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д.Стражеска Національної академії медичних наук України"

Оксана ВОЛОШИНА